

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

53. szám.

BRASSO, Csütörtök, május 7-én.

I-ső évfolyam 1885.

A romániai nagyvásár.

Románia néhány nap múlva tartja meg Bukarestben nagy országos vásárát. Összetödul ott az egész ország lakossága, mert ez a kis birodalom legnagyobb vására, ez a mérvadó.

Nem oly országos vásár az, mint nálunk az egyes vásárok évenként kétszer, hanem a szó legszorosabb értelmében országos vásár. Messze földről fognak ott megjelenni a kereskedők, az iparosok.

Még nem is oly nagyon régen Magyarországnak dominálta a piacot, és volt idő, mikor ez speczialiter a mi vidékünkre és városunkra nézve valóságos nagy faktor volt. Iparosaink ott értékesítették áruikat, ott jó ára volt az ipartermékeknek; fejletlen volt az ottani bel-földi ipar.

Ma sem sokkal fejlettebb, ma is csak a kezdetlegesség stádiumában van az, és mégis kiszorult onnan a magyar, de különösen a brassai ipar.

Nem az áru kvalitása okozta ezt, mert kvalitás tekintetében kiállják a versenyt, hanem a nagy konkurrenzia ár tekintetében, a melylyel szemben mi versenyképtelenek vagyunk. Az angol, francia és német gyári uton, gépekkel állítja elő áruit — mi kézzel dolgozunk; az angol, francia és német gépmunka jóval olcsóbb a mi kézimunkánknál, olcsóbb előállítás is, mert ezekben és ezekben készült. Igaz, hogy annál gyengébb is a minőség, de ezt a népet, a vásárló közönséget nem keresi, vagy nem tudja. Neki csak az kell, a melyik olcsóbb; ő azt nem tudja, hogy „olcsó husnak hig a leve”. Ehhez járultak a politikai viszonyok változásai is, és ha diplomatikailag tekintetben egészen jó baráti viszony van Ausztria-Magyarország és Románia között, azért nem áll ez magáról a népről is.

Jól tudjuk, hogy a román nép gyűlöli a magyar nemzetet és gyűlöl mindent, a mi magyar. Ez a második és igen fontos oka annak, hogy hova-tovább mindinkább teljesen leszorulunk a romániai piacról. Hogy kiknek köszönhetjük ezen gyűlöletet s ebből kifolyólag az iparunkra és kereskedelmünkre hátramló óriási hátrányokat, sőt mondhatnók határozott károkat — azzal régen tisztában vagyunk. Tudjuk, hogy az ezért járó hálát és köszönetet az erdélyi tulzó románoknak kell lerónunk, azon lelketlen izgatónak, kik nem képesek

felfogni, hogy elkárhozott agitálásukkal saját maguk alá is vágják a fát.

De ezekkel majd máskor számolunk.

Egy másik igen fontos körülmény maga a kereskedelmi egyezmény. Ha sikertül kormányunknak reánk nézve előnyös kereskedelmi egyezményt kötni jövőben Romániával, akkor hiszszük, hogy csak felderül újból napunk odaát, — ellenkező esetben soha.

Ettől függ tehát minden, s mi epedve várjuk már azt az időt, mert évről-évre pusztulunk.

Tény az, hogy a kormány minden tőle telhetőt ez irányban már is megtesz és kétségtelenül ezután is meg fog tenni. De sok függ e tekintetben azon információtól, melyet a felek, a hatóságok adnak.

A közeledő romániai nagy vásár kintinő alkalom e rendkívül fontos kérdés tanulmányozására. Csodálkozunk, hogy böles kormányunk nem küld oda most valakit, a ki ottani tapasztalatait az ügy előnyére érvényesítse; csodálkozunk, hogy a brassai ipar- és kereskedelmi kamara nem gondoskodott erről, pedig ez sokkal célravezetőbb volna a sok bizottságnál, melyet máskülönbben kiküldeni terveztek.

Itt lehetne legjobb áttekintést szerezni az általános szükségletek felől; itt az alkalom legbiztosabban megtudni, mely ország mely árucikkkel dominál; itt az alkalom magával a verseny minőségével, mérvével is számolni. Ezt az alkalmat elszalasztani pedig nagy kár volna, annyival is inkább, mert az egyezményt a jövő évben újból meg kell kötni — ha egyáltalában megköthető lesz. Ez még kérdéses. Odaát ép oly elégedetlenek, mint mi.

Annyira még nem sülyedt azonban összeköttetésünk Romániával s annyira kiszorítva iparunk annak piaczáról még nincs, hogy az talán teljesen hiányoznék e fontos vásárról.

Lesznek brassaiak, szebeniek, lesznek talán a Székelyföldről is, — általában képviselve lesz ott az erdélyi ipar még valahogy.

Ez iparosok legyenek tehát figyelemmel. Reájok is nagy szükségünk van.

Még csak röviddel ezelőtt a magyar kereskedelmi miniszter véleményét kért a törvényhatóságoktól s ezek útján a községekől a romániai forgalmat s általában kereskedelmi viszonyainkat illetőleg Romániával. Ugyanekkor

felhívta ezeket, terjeszszék fel véleményüket, esetleg javaslatukat, ismertessék meg a helyi viszonyokat. Erre nézve azon iparosok, a kik most felkeresik a romániai nagy vásárt, igen fontos szolgáltatásokat tehetnek.

Gyűjtsék össze újabb tapasztalataikat, csoportosítsák nétaláni sérelmeiket s közöljék ezeket az illető hatósággal. Csak így járulhatunk mi is hozzá a kérdés sikeres megoldásához.

Mindenki a saját iparágán belül tegyen meg minden tőle telhetőt s ha már elmegy a vásárra, kiteszi magát a sok költségnek, számoljon is a helyzettel, vessen számot a nagy versenynyel. De vigyen egyszersmind mindenki jó árut. Legyen a magyar iparcikk legalább minőségben domináló. Ennek rendkívül fontos jelentősége van. Ma még nem ismeri fel a román nép a jó és rossz áru közötti különbséget, de elő az idő, s nem is fog oly soká tartani, midőn a magyar ipar ismét meg fog becsülni odaát.

Azért használjuk fel a pünköszt romániai vásárt előnyünkre.

—y.

Belföld.

A horvát tartománygyűlés 4-iki ülésén a napirend felvétele előtt Obad személyes kérdésben szólalt fel visszautasítván a Klein igazságügyi osztályfőnök által a május hó 1-én tartott ülésben felhozott azon állítást, hogy Obad egy levelében elismerte, hogy sikkasztást és hivatalos hatalommal való visszaélést követett el. Szónok a levelet hamisítványnak nyilvánítja s okmányokat olvas fel, melyek megerősítik, hogy pénztári kezelése és különösen közszolgálatára ellen semmiféle vád föl nem hozható, hanem ellenkezőleg, a számlákat teljes rendben adta át. Miután Obad a kormány ellen, többszöri figyelmeztetés dacára, sértő kifejezéseket használt, elnök tőle a szót megvonta.

Staresevics Dávid közbeszól: Ha itt nem szabad beszélni, akkor az utcán fogunk igazságot venni.

Klein osztályfőnök konstatálja, hogy határozottan azt mondta, hogy vizsgálat van folyamatban. A bíróság majd határozni fog a fölött, vajjon az Obad, vagy pedig az ellenségei által felhozott vádak igazak-e. Obad azonban a vizsgálóbíró előtt is elismerte vétkecskét, csupán azt emelte ki, hogy a kár már megtérített.

Külföld.

Az angol-orosz viszály.

A „Daily News” értesülése szerint az orosz kormány válasza Granville lord táviratára szombaton reggel érkezett meg. Staal orosz nagykövet azonnal kézbesítette Granville lordnak a választ, melyet az

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Tavaszi.

Fecskedálra ébredt szívem,
Gyöngyvirágnak illatára . . .
Rám mosolyg kék égről hiven
Aranyfürtű nap sugára.

A kakuk szól, zeng a csermely,
Susog a lomb édes szépen . . .
Én csak állok dült kebellem,
S tavasz hangját meg se értem!

Ecsedi Kovács Gyula.

Azon szerencsés alkalmából, hogy E. Kovács Gyula, hazánk egyik legkiválóbb és rendkívüli adományokkal megáldott színésze Brassóba jött vendégszerepelni, kedves kötelességemnek tartom őt e város műértő közönségével megismertetni, annál is inkább, mert E. Kovács Gyula még nem volt Brassón.

E. Kovács Gyula 1856. augusztus havában Láng Boldi szintársulatánál, mint hős szerelmes lépett először a színpadra. Majd Fejér Károly vidéki szintársulatához szerződött s folyton mint első rendű tag a legelső szerepeket játszotta. Már 1859-ben Budai Aradra szerződött.

Első felléptére Dózsa Györgyben Barnabást játszotta s e darab iránt maig állandó rokonszenvet örzött meg; 1862. tavaszán és illetve május közepén a nemzeti színházban »Könyves Kálmán«-ban mint Álmos herceg lépett fel s a közönség és kritika egyaránt kitüntette és elismerte tehetségét.

Az azon kor legtehetségesebb színészei között főképp Egresit tanulmányozva, a haladás egészen új útja nyílt volna meg számára, főképp, mert a drámához újra s kizárólagosan visszatért, azonban a gyakorlatra nem nyílt elég tere.

Végre Kolozsvárra szerződött 1865-ben Folinushoz és 1865-ben »Bánk bán« szerepében s azután »Essexben« lépett fel. Éppen azon időben folyt ott le az erdélyi országgyűlés, az idény kedvező volt s fellépését minden körben nagy tetszéssel fogadták.

E kolozsvári időzése más tekintetben is átalakító hatású volt, azon kívül, hogy tere akadt érvényesíteni Budapesten a legnagyobb alakítóktól tanult és önmagában kifejlesztett művészi módokat.

1868-ban Kolozsváron »Kean Edmund«-ban lépett fel nagy ovációk s lelkesült fogadtatás között. 1869 tavaszán újra Budapestre szerződött s fellépését »Othello«-ban a fővárosi sajtó kitüntető elismeréssel fogadta. 1870-ben ismét visszatért Kolozsvárra s »Mirabeau ifjúságá«-ban a közönség legnagyobb kitüntetései között lépett fel. Ezóta, mondhatom, E.

Kovács Gyula a kolozsvári nemzeti színház legnagyobb büszkesége a mai napig.

1878-ig legkivált alakításai a Shakespeare darabjaiban országos hírűvé tették a nevét, s így történt, hogy az ország legelső városaiba hívták el vendégszereplésre, s minden ily útjában elhalmozták emlékekkel és kitüntetésekkel. — 1874-re esik budapesti vendégszereplése is, a mely alatt kivált Othelloja, mely legkedvesebb szerepeinek egyike, általános feltűnést keltett, habár éppen előtte járt ott Rossi, a világhírű olasz tragikus.

A sajtó egyik kitűnő képviselője ily kritikát írt akkoron: »A budapesti közönség, melynek élénk emlékezetében van még Rossi szívrázó alakítása, nov. 9-én oly viharos tetszéssel tüntette ki E. Kovács Gyula ur Othelloját, minőhöz hasonlót igen-igen régen ébresztett a kerepesi uton tragikái ábrázolása«, stb.

Erdélyben ő mutatja be a Shakespeare alakjait s nemzeti drámáink csillogó szónoklatát, nemes hőseit, és a vidéki színészeknek is emelő példákat mutat be a művészet magas és fényes alakjaiból. Kirándulásai megannyi ünnepek, mert Kovács nemcsak alakításaival, hanem meleg kedélyével és jóízű humorával egyaránt emlékeztetessé teszi vidéki szerepléseit. 1883-ban Sepsiszentgyörgyön egy gyönyörű kelyhet kapott vendégjátékai emlékeztetere a közönségtől. A télen Gyulafehérváron telt ház előtt vendégszerepelt és meghódította a fehérváriakat.

akkor délután tartott minisztertanács meg is vitatt. Az orosz kormány táviratára adandó választ, az angol kormány elvben még szombaton megállapította és 4-én a válasz tényleg megadatott. Az orosz kormány táviratának ugy hangja, mint tartalma békülékeny, s Granville lord válasza ugyanily jellegű lesz. Az orosz kormány válaszában előadja, hogy az a kedvező benyomás, melyet a czár és a miniszterek Granville lord sürgönyének távirati kivonatából merítettek, a teljes szöveg által csak megerősített. Tegnapi vagy mára várják azon futár megérkezését, ki az orosz kormány táviratának szövegét hozza.

Mint a »Times« értesül, az orosz kormánynak az angol kormány javaslataira adott válasza oda irányul, hogy míg egyrészt az orosz kormány hajlandó e javaslatokat további tárgyalások alapjául elfogadni, másrészt nem egyeztethető össze az orosz hadsereg becsületével, hogy a márcz 30-diki eset bármely alakban is választott bíróság elé terjesztessék. Ezzel szemben valószínűleg azt fogják indítványozni, hogy az alatt, míg a vegyes bizottság a határvonalat megjelöli, az orosz csapatok távozzanak azon hadállásokból melyeket Komarow tábornok az afgánok kihívó magatartása miatt megszállott.

A Havas-ügynökségnek jelentik Londonból: Az orosz kormány részéről szombaton este ide érkezett válasz elvileg elfogadja azon indítványt, hogy a márczius hó 17-én létrejött egyezmény ügyében választott bíróság döntsön. A tárgyalásokat folytatni fogják és csaknem bizonyos, hogy egyetértés fog létrejönni. A választott bírói tisztség elvállalására Dánországi királyát, vagy Wilmos német császárt fogják felkérni.

A brassai zálogház kérdéséhez

Lapunk 49. számában egy brassai iparos, egy arany mives, a ki mellesleg megjegyezve, nemzeti-ségére nézve szász, panaszt emelt a zálogházi tisztviselők ellen, hogy t. i. azok magánfelektől értékneműeket fogadnak el s provizio mellett árverésre bocsátják.

Mi közöltük a panaszt, mert, s ezt ismételjük-jogosnak, méltányosnak tartottuk; közöltük, megjegyezvén, hogy a fél elvállalja a felelősséget. De ugyanakkor szerkesztőségi véleménynyel is kísértük. Meggyőződésünknek adtunk kifejezést s most is ismételjük, hogy a város t. polgármesterétől, a kinek személye nekünk elég garancia arra nézve, hogy az igazság s a lakosság jóléte érdekében történt felszólalások érdekelt személyek által rosszakaratulag elferdített nem fognak, elvárjuk, hogy szigorú vizsgálatot indítson, kiderítendő, mily lelkiismeretességgel teljesítik a zálogház tisztviselői az ügyrend 24. §-ját. Vajjon betartatik-e az, hogy ily tárgyakat csak akkor lehet árverés alá bocsátani, ha a zálogtárgyak már mind elkeltek.

Okunk van kétkedni benne, de addig, míg biztosat nem tudunk, nem vádolunk senkit. És most térjünk át azon „Ein Freund der Wahrheit“-ra, a ki a szász néppárt helybeli közlönyében, a „Kr. Ztg.“ 99. számában felvilágosítást ad arra, a mit mi a zálogház t. gondnokától kértünk.

Nyilvánvaló tehát, hogy »Ein Freund der Wahrheit« azonos a gondnok ur személyével. Sajnáljuk, hogy nem írta alá 21 soros választát. De azért így is értekezhetünk egymással. Idézi az ügyrend 24.

§-át, mely szerint a zálogházi tisztviselőknek meg van engedve magánfelektől is elfogadni tárgyakat elárverezés végett s p. oly feltétel mellett, hogy az eladott tárgy vételárából frtonként két kr. provisiót kapnak a tisztviselők s hogy e tárgyak csak akkor jöhetnek árverezés alá, ha a zálogtárgyak mind elkeltek már.

Ennyiből áll a felvilágosítás. Köszönjük szépen. Megvalljuk, hogy az ügyrend ezen intézkedését nem ismertük eddig, most legalább tisztában vagyunk azzal, mi a legszükségesebb teendők. A kormány által jóváhagyott ügyrend intézkedései iránt tisztelettel kell viseltetnünk, habár erős meggyőződésünk, hogy a brassai zálogház, mely kölcsöneit 15%-ra adja, nem egyéb egy törvény által szabadalmazott uzsora-fizetnél, mert hát maga a törvény is 8%-ban állapítja meg a legmagasabb rendes kamatlábát.

Nem elég ez, hát a zálogház panaszlott intézkedéseivel károsítja az ipart és kereskedelmet, nemkülönben a közönséget is.

Lássuk hogyan? . . . A protekzio nincs kizárva s így nagyon könnyen egyes órásk s aranyművesek monopolja lehet ezen intézkedés, mert hát minden embernek maga zsebe felé hajlik a keze. Így azután a többség ki van játszva. Ehhez talán nem kell bővebb kommentár.

Hogy pedig mennyiben károsulhat a közönség, az szintén nagyon egyszerű. Az árverésre elmennek azon órásk és aranyművesek, kiknek tárgyai eladásra kerülnek. Mi természetesebb, hogy ezek ugyan felcsigázzák saját tárgyaik árát, mert a közönség látva hogy az aranyműves is mennyit igér, feljebb megy az árral s ekkor természetesen nyakában marad azon áru, melyet normális körülmények között gyakran féláron kapott volna meg. Nem akarunk hosszú rekriminációba bocsátkozni, csak megvilágítani akartuk, hogy a zálogház mily könnyen és egyszerű módon károsíthatja az ipart és kereskedelmet, valamint magát a közönséget is.

Brassó város közönségének s különösen a pillanatnyi segélyre szorultaknak érdekében van, hogy a városban legyen egy zálogház; de nincs érdekében, sőt határozott ártalmára van a jelenlegi.

És e közönség meg fog tenni minden lehető lépést az iránt, hogy a mai zálogház leszállítsa a százalékokat rendes százaléokra, hogy ily intézkedések minő a panaszolt is, jövőre tilalmasokká váljanak.

S ha ezt a város, mint tulajdonos, nem fogja megtenni, akkor folyamodni fogunk mindannyian a magas kormányhoz, fel fogjuk tární városunk viszonyait s népünk helyzetét s biztosíthatjuk az illetőket, hogy czélt fogunk érni.

Ennyit magáról a zálogházzal, csak néhány szót még az idézett válaszról.

Az „Ein Freund der Wahrheit“ — vagy mondjuk ki, a zálogház gondnoka, a kiből hiányzott az erkölcsi bátorság, nyíltan sikra szállni intézete védelmére, válasza végén ismét beleesik azon illetlen, mondhatnók durva modorba, hogy gorombaság nélkül beszélni nem tud. Nálunk sem panaszló fél, sem a szerkesztőség megjegyzésében egy betű sem volt, mely gorombaságot provokált, vagy illemt sértett volna és mégis azzal zárja be választát: »Mit einem Gegner, der die Regeln des Austandes nicht kennt, mag ich mich in eine Polemik nicht einlassen.«

Őszintén megvallva, nem tudjuk, mit mondjunk erre. Legegyszerűbb volna, hasonló hangon vissza-

és miután hazánkban annyi hazai drámát sehol sem hoznak színre, mint Kolozsvárt, annyi szerepet senki sem játszik, mint Kovács. Így Bánk bánon kívül legkiválóbb szerepei Maróth bán, Telegdi, Vasgyáros, Dózsa György stb.

Shakespeare alakjai közül is legtöbbet ő játszik s mindig gyönyörűséggel hozza színre egyik vagy másik művét a legnagyobb drámaíróknak. Nagyobb szerepei: Othello, Hamlet, Lear, Makbet, III. Rikárd stb. — Göthéből: Faust, melyet ő hozott először színre hazánkban; Egmont. — Schiller alakjai közül Posa marquis, Moór Károly, Tell Vilmos stb. — Vigjátékokban szerepei: Don Caesar, Párizsi adós stb.

Ő egész lélekkel művész, s mint színész, egész lélekkel költő is. Költő pedig nemcsak azért, mert költeményeket irt, miből egy kis kötet meg is jelent (kiadta Szépfaludy Ö. Ferencz, Budapest, 1868.), hanem költő főképp a széphez ragaszkodó idealizmusában.

Jeles dalainak egyikét mult számunkban közöltük. Írói működését kiegészíti annak a temérdek darabnak színrealkalmazása, átdolgozása, melyek az ő simításai után kerülnek színre; továbbá fordításai Göthéből, Poe Edgartól s másoktól, melyek a »Fővárosi Lapok«-ban jelentek meg, végre kisebb tanulmányai egy némely szindarabból.

F.

vágni; de ezt nem tesszük, lapunkat durvaságok s illetlenségek szinterévé a'acsonyítani soha sem fogjuk, bár ezt ily egyének, kik a tisztességnek legprimitívebb fogalmával sincsenek tisztában, méltán megérdemelnék. Hiába! ez bizonyosága az illető egyén műveltségi fokának. Mi csakugyan nem fogunk ily egyénekkel polemizálni, tartva a német közmondással: »Gegen kämpfen Götter selbst vergebens!« . . . S végül a hirdetésre vonatkozólag is meg kell jegyeznünk, hogy mi nem mondtuk, hogy hirdetni kell nálunk; de elvárhatja ezt a közönség a t. gondnok urtól, a kinek az intézet oly szívéen fekszik, mert ez határozottan az intézet és felek érdeke, melyet neki szem elől tévesztetni nem szabad.

Ime, ez válaszuk, ítéljen az elfogulatlan nagy közönség, hogy ki az kettőnk közül, a ki czivódást, illetlenséget provokál.

Országos kiállítás.

Erdélyrészi paraszt házak.

Az erdélyi hétfalusi csángó-magyar szoba.
— Rendezte Nagy Gyula, erdőfelügyelő és Binder Lajos erdélyrészi ipari felügyelő.

E szobában fel van tüntetve a Brassó melletti ugynevezett „Hétfalu“-ban lakó csángók szoba-berendezése és népképvisellete. Minden házon a kapu felett olvasható az építő neve, pl. „Isten segedelmével építette e lakot Fehér Péter és neje 1880-ban.“

A szobában levő fogason különböző korszok és tálak lógnak. Különösen jellemző és minden háznál feltalálható az ugynevezett tulipános pad, melyben a ruhákat tartják. Különösen nagy súlyt fektetnek az ágy díszére. Az ágy igen sokszor egészen a szoba mennyezetéig ér fel, az ágyneműeket maguk készítik az ugynevezett tiló leveles szövethől. A szoba-berendezéshez tartozik továbbá 2 cserge, (pokrócz), egyik a láda előtt, a másik pedig a nyugágyon. Az ajtó mellett egy tulipános díszítésű sőtartó. A képek, tükrök és ablakok az általuk előállított tiló leveles piros és kék színű szövetekkel díszítvők.

A bennlevő alakok közül az öreg láthatólag ebéd utáni pihenőt tart, a nyugágyon heverészve, a fiatalabbik az erdőbe indul fát vágni, a leány pedig az asztal elszedésével van elfoglalva.

A székely szoba.

— Rendezte Ferenczy Károly plébános Gy.-Szt.-Miklóson és Binder Lajos. —

Egy csikmegyei székely-ház belseje van feltüntetve; látható benne a székelyek egyik legszebb speciális házi dísz az ugynevezett rudra való, a melyek állanak kereszt-szemmel készített himzésekből, melyek mindegyike sajátos elnevezéssel bír, mint pl. kastarajos, békás, tulipános, kisasszonyos, medvetalpos cseremakkos stb.

Minden háznak mestergerendáján a következő bevésés olvasható: »Isten segedelmével építők hajlékunkat (pl. Csiki Mihály és Gál Trézsi) 1835. május 20-án.« A régebbi időkben határörvidéki megye levén, himzéseiknél díszítésül igen gyakran a kétfejű sast használták. A szoba-berendezésénél nevezetes szerepet játszik az ugynevezett csiki festékes szőnyeg, melyet ezelőtt meg 50 évvel is minden család parafenumként adott a leányának.

Látható továbbá az ugynevezett tálas, különböző korszokkal és tányérokka, továbbá a tulipános kaszten (láda) kanáltartó és csiki festékes berakolt szőnyeg. E szőnyegek sokféle mintában és eredeti elnevezésekkel — mint pl. szarufás, fenyőágas stb. — mai napig is szerepelnek. Minden háznál látható a király, királyné és a trónörökös pár arcsképe és legalább 2 szent kép.

A szobában levő és fonással foglalkozó asszony kérdezni látszik az épen induló félben levő férfitől, hogy hova megy? A leány anyjára függeszti tekintetét.

T a n ü g y.

A szász ipariskola vizsgája*).

— május 3-án.

A szász ipariskola 213 növendékével f. hó 3-án fejezte be ideit tanévét, az elért eredményről nyilvános vizsgán adva számot. Mint cenzor Dück József börgyáros szerepelt. Az intézet öt osztályból áll, melynek növendékei tulnyomólag szászok ugyan, de szép számmal vannak ott magyar és román tanoncok is. Igaz ugyan, hogy három órai vizsga nem elég arra, miszerint határozott ítéletet hozhassunk az iskoláról s az elért eredményről, de mindazon által egyrészt örömmel konstatáljuk, hogy az eredmény nagyjában egészen jó. Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy az állam nyelve, a magyar, itt is teljesen elhanyagoltatik. Az előkészítő osztályban hetenként két órán át

*) Mult számunkból tárgyhalmaz miatt kimaradt. Sserk

tanítják ugyan, ez azonban nem elég az írás és olvasás megtanulására sem, annál kevésbé, minthogy a további négy osztályban nem tanítattik. Innen van, hogy magyarul olvasni csak az tud, a ki már elemi iskolába járt; a ki azonban itt kezdte a tanulást, annak a magyar olvasásból még fogalma sincs. Midőn ennek sajnálattal kell kifejezést adnunk, bárha az iskola igazgatóság, illetve a rendelkező egyházi presbiterium belátva, hogy a magyar nyelv elkerülhetetlenül szükséges és jövőre minden egyes osztályban legalább heti három órán át tanítandó volna. A növendékek a vizsgai tárgyakban igen szép előmenetelt tanúsítottak, sőt mi határozottan tuzásnak tartjuk, hogy iparostanonczok (4. oszt.) négyzetgyökérfejtést is tanuljanak. Ez már nagyon is sok. A rajzban és különösen a mintázásban valóban dicséretet érdemelnek a növendékek s természetesen tanítók s az intézet is. S midőn elfogulatlanul mondjuk el véleményünket, nem hallgathatunk el még egy megjegyzést. Megszokott dolog, hogy vizsgákon nem az illető tanító szólítja fel a növendéket, hanem a cenzor, a minnek igen nagy fontossága van. Mert a tanító elvégre is csak a jobbkat szólíthatja fel, ha brillirozni akar, pedig minden iskolában vannak rosszak is. Ép ezért általános véleményt csakis egy tárgyról mondhatunk, melyből sorban az elsőtől az utolsóig mindenki felelt s ez a physika, melyet az iskola derék igazgatója, Hubbes János lelkész igen helyes irányban tanított, a mennyiben az ő rendszere mellett a növendék a szükséges általános ismeretet szerzi meg.

A vizsgálaton kezdettől végig jelen volt megyénk ügybuzgó, érdemdús tanfelügyelője, Koós Ferencz kir. tanácsos, a ki, reméljük, a magyar nyelvnek jövőben leendő tanítása iránt a szükséges lépéseket még is fogja tenni. Közönség itt is igen kevés volt.

Szinészet.

(Május 5-én E. Kovács Gyula első fellépte »Othello«, Shakespearé 5 felv. tragiédiája.)

A magyar tragikái színművészet legelső fölkezt papja, E. Kovács Gyula. A pontifex maximus, ki a színészet annalsait nem írja, hanem aki fokról-fokra fejlődött óriási nagy talentumával, maga alkotott a magyar színészet történetében egy történelmi periódust. Neki kora van a színészet történetében, mint kora Berzsenyi-nek, Petőfi-nek a költészetben, Perikles-nek Athen multjában. — Ha mikor az elfogulatlan utókor olvasni fogja a hazát, mely megörökölt mindenütt, hol E. Kovács Gyula művészetével gyönyörködött, bámulva állandó nagyság előtt, melynek utánzó akadtak Budapesten, Kolozsvárt, Debreczenben és mindenütt; e nagyság előtt, melynek művészetét még a klikk-recenzensek összeesküvése sem merte soha elvitatni.

Be kár és be nagy jó, hogy magyar művésznek szülte végzete! Kár hogy csak ennyien hallgathatjuk, és jó, mert a zengzetes magyar nyelvet még ott is kedvelté teszi, hol annak teljes megértésére ily tolmacs művészete szükséges.

E. Kovács Gyula Othelloja az alakító művészet legbevégzettebb egésze. Egész a pillanattól, melyben küzködéseivel, féltékenységének viperaival elénk lép, addig, mikor végzete előtt összeomlik? melyén átértett ily öntudatos, hideg nyugalommal átgondolt alakítást látunk. Megrázó, mély és nagy erő az, mely ott árjados át játékán, diktációján, kitörésén, mi azt a mélyseges tiszta szerelmet a féltékenység düheig sarkantyuazza és a nagy britt-költő nem álmodhatott olyan szerelmi örvöngést, mint a minőt tegnapelőtt estve Kovács Gyula Othelloja végig szenvedett.

Am mégis voltak játékában kimagasló pontok. A harmadik felvonás második jelenete Jágóval (Viháry Elemér) mikor szívébe a zászlótartó belopja a féltés zöldszemű ördögét, nagy jelenése Desdemónával, melyben szerelme, megvetése csalódott szíve keserűségével tör ki hitvese előtt, s végre az indulatok tengerárja alatt, annak lábai előtt porba omlik, s ott zokogja el kétségbeesett csalódását, széthullott örömeit: az nem is művészet, nem is alakítás, nem is játék immár! Az a való érzéshez rokonult szenvedély igazi exaltációja! Olyan lelki harcot, olyan elementáris erőt, akkor láttunk még Kovács Gyulától, midőn Essex grófban a királyné által arezul üttetik, s a meggyalázott férfi, a porba vert hős minden szenvedélyével tombol, mint egy lesújtott Jupiter.

Mit szóljunk a többiekéről?

Desdemona (Borsodiné) becsületes törekvéssel játszott abban a szenvedélyes szerepben, s érdemére van, hogy disharmoniát sem játékával, sem szavaltával nem okozott. Látszott rajta, hogy Kovács Gyulával játszott. Mert ez előre is vitte s le is bilincselte. Előre vitte ambíciójában, lekötötte, hogy olyan nagy erővel állott egyszerre a deszkákon.

No, meg aztán Jágó. Bizonyára bölcsebben tudja azt Viháry is, hogy Jágó az intrikus, a celszövő szerepe, végtől-végig a kitűzött öntudatos czéllal elbuktatni Othellót és Desdemonát. Jágó mindon, csak nem komikum. S lám Viháry, rossz modoros vidékeskedésével olyan sokszor a komikum mesgyéin szántott; pedig iparkodásán nincs mint kételkednünk.

A közönség szép számmal lepte meg a kis színházat. Kovács Gyula játékát, nyílt jelenetben háromszor-négyszer megtapsolta, éljenekkel tüntette ki.

Bevégezhetjük a következő kis epizód elbeszélésével.

E. Kovács Gyula Maros-Vásárhelyt »Bánk bánban« lépett fel jutalom játékaul. Mikor a közönség elragadtatva általa, koszorukat, csokrokat nyújtott fel számára, s lelkes éljen riadalommal jutalmazta, hát egyszer csak mikor a tombolás elhalóban van, fenn magasan egy derék kékbeli czivis, kihajlik karzati helyéről, meglobogtatja fővegét a lámpák előtt álló művész felé, s mindeneket tülharsogó hangon azt kiáltja hozzá:

Áldja meg az uristen E. Kovács Gyula urat!!

Annál jobb előismerés, különösképpen kifejezése az érzéseknek nem igen adódik.

Áldja is meg!

Dr. K. F.

Rendőr-bravour.

Lapunk 52. számának »Hírek« rovatában »Rendőr-bravour« czimen egy hír jelent meg, melyre vonatkozólag Hiemesch Ferencz városkapitány urtól alábbi sorokat vettük, melyeket készségesen közlünk, mindenkör az igazságnak lévén rendíthetetlen hívei, megjegyezvén hogy részünkről is bevárni kívánjuk a vizsgálat eredményét.

Tekintetes szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem következő megjegyzésem szíves felvételére becses lapjában.

Ugyanis becses lapjának utolsó, 52. számában »rendőr-bravour« czím alatt, a folyó hó 4—5-re éjjel bolgárszék közelében az erdő oldalában történt eset közöltetett, mely czím ellen csupán tiltakoznom kell annyiban, mivel én annak választását elhamarkodottnak találom és úgy látszik, mintha a gyermek születése előtt kereszteltetett volna meg.

Hogy minő és mely hiteles adatokra állapította a tekintetes szerkesztő ur jelentését ezen balesetről, melyet különben kétség kívül nem szándék, hanem a vétetlenség vezetett oly szomorú végezetre, azt én nem tudom és nem is akarom tudni, és nézetemmel jónak látom, arra nézve az illetékes bíróság ítéletét bevárni, mely majd az igazi tényállást kifogja deríteni.

De ha még most tisztelt szerkesztő ur, az eddigi vizsgálat szerint a dolog úgy áll, hogy az emberek a rendőr, mint hatósági közeg ellen erőszakot követtek el, és a rendőr ekkor saját védelmére oldal fegyverét használni kénytelen volt, ugy a »rendőr-bravour« czímet most már használni nem tarthatom helyesnek.

Brassó, 1885. évi Május hó 6-án.

Kiváló tisztelettel,

Hiemesch Ferencz,
városkapitány.

A közönség köréből.)*

Brassó, 1885. május 3.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedjen kérem kis tért egy polgári családfő jogos panaszának s legyen szíves azt eljuttatni az érdekelt katonai parancsnoksághoz.

Hónapok óta hallatszanak a közönség panaszai a cselédek rosszasa, kicsapongása és erkölcselensége felett, mint a mely körülmény a háznak igen nagy ártalmára van. — A kutaknál órákig ácsorognak a cselédek, este pedig a kapu alatt, mindenütt gyönyörű jelenetekre adván alkalmat. — A városkapitányság több ízben rendeleteket is adott ki ez ügyben, nagy szigorral is jár el, de elvégre tehetetlen azon közönséggel szemben, melyet a reánk nézve fontos ügyben a helybeli katonai parancsnokság tanusít.

Jól tudom, hogy a városkapitány ur több ízben felkérte a katonai parancsnokságot, adna ki szigorú rendeletet katonái részére, hogy végre — valahára eleje vétethessék ezen skandalózus dolgoknak.

De viszont az! is jól tudom, hogy a katonai parancsnokság ezzel szemben mit sem tett, állítván, hogy az oly gyakori erkölcselenségeknek, nemkülönben a csoportulásoknak nem a katonák, hanem a cselédek az okai.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy ez így volna is, nem lehetne-e egy szigorú parancs ez meg szün-

*) Az e rovat alatt megjelenteknek sem tartalma, sem alakjért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

tetni, ellensúlyozni?! Csak nem csökkent még a katonai fegyelem annyira, hogy a felettes hatóság cselédek csábjaival szemben ne tudjon intézkedni — ha akar. —

Nem rég történt, hogy egy csoport cseléd és katoná állott a kútnál, midőn az egyiknek urnője is oda ment, megszívva a cselédet, a miért oly soká elmaradt. S mi történt? . . A cseléd kedvese, egy közönséges baka, oldalfegyveréhez nyúlt kardlapozgatással fenyegetve az aszonyt, ha azonnal el nem kotródik.

Már kérem szépen, ez nem járja, ez ellen csak ugyan apellálunk a felsőbb hatósághoz, ha a helyi parancsnokság nem akarna intézkedni.

Azon gyönyörű egyetértés mellett, melyben a tisztikar a közönséggel él, annál megszomorítóbb a legénység garázdalkodása. Épen ezért kérve — kérjük a tisztelt katonai parancsnokságot, legyen szíves ez irányban intézkedni.

Vegye figyelembe lakosok ezreinek indokolt, jogos és méltányos kérését és járuljon hatalmával hozzá, hogy a közérkölség Brassóban annyira ne süllyedjen.

Ajánlja ezen kérést a tek. katonai parancsnokság szíves figyelmébe.

Egy családfő.

Tisztelt szerkesztő ur!

A »Brassó« folyó évi ápril hó 4 iki számában Kassik A. részéről megjelent nyilatkozatra a sajtótörvény alapján kijelentem, hogy Kassik A. feladásaival valótlank, hogy bűnvádi feljelentését a kir. törvényszék 1609/1885. szám alatt elvetette és hogy ebből kifolyólag Kassik A. ur ellen rágalmazás miatt én fogok fellépni. — Tisztelettel

Graf A.

Helyi és vidéki hírek.

E. Kovács Gyula nagynevű színész vendégünk fényes pályájának dióhéjba szorított ismertetését »színészet« rovat vezetőnk ismert tollából lapunk mai számának tárczarovatában találja a t. olvasó.

Kiállítási tárgyak. Adler brassai fényképész, az országos kiállításra igen szép képeket küldött fel. 30 különféle képet csángó magyar, szász és román népviseletekről a magyarországi kárpát-egyet fog kiállítani, egyszersmind Brassó város gyönyörű nagy látképét; a földvári földmívelési iskola ugyan töle fog kiállítani három igen szép csoportot s. p. egy-egy csángó, szász és román udvart lakóival, gazdasági s egyéb felszerelvényeivel együtt s végül az előpataki fürdőbirtokosság fogja kiállítani az általa készített Előpatak látképét, mely utóbbi Simay testvérek üzletében két napon át volt kitéve. A brassai kiállítási tárgyakra visszatérünk.

Kultüreget. A kultüreget eszméje tért hódít az arisztokrácia köreiből is. Az alapító tagok mind nagyobb és nagyobb számban gyűlnek. A vidéki választmányok megalakítása körül nagy a tevékenység mindenütt. Az alapszabályokat napról-napra várja a miniszteriumtól vissza s akkor rögtön intézkedni is fog a nagy-gyűlés megtartása, illetve végleges megalakulás tárgyában? — Reméljük, hogy a brassai fiók megalakítása sem fog sokáig késni.

A szerb királyné besszarábiai birtokait, melyek Besszarábiában óriási térségen terülnek el, mint román lapok írják, megvette egy Waldberg Moska nevű milliomos, ki a roppant nagy birtokon szegény orosz zsidók számára földmívelési telepet akar felállítani.

Vesztett eb által megmárt emberek. Békés-gyulai levelezőnk írja: Nagy izgatottságban tartá 1-én városunk lakosságát egy vestett eb, mely az utcákon garázdalkodott. — Talán huszonöt ebet megmárt, egy embernek kezét és egy kis leánykának lábát harapta meg. Egy asszony ruháját szakította szét és egy kis iskolás fiúnak neki ment, de szerencsére csak a kezében levő bőrtáskát harapta meg. Az egész város talpon volt, s nagy fáradság után sikerült a vestett állatot agyonverni. A megmárt kutyákat szintén kipusztították.

Jég. Május másodikán Malomszeg, Magyarókeke, Kalota-Szent-Király, Damos és több ezen vonalban eső kalotaszegi község határán dió nagyságu jég hullott s pedig oly nagy mértékben, minőre régóta nem emlékeznek. A kárt minden egyéb csak kiujlná ugy a hogy, de gyümölcshez nincs remény.

Oroszlán Veszprémmegyében. Veszprémmegyében nagy riadalom van most. Egy valószínű oroszlán barangol a perei rengetegben. A félelmetes fenevad azon állatsereglet tulajdonosától szökött meg, a ki a mult héten időzött Veszprémben. Persze most folyik az oroszlán-vadászat a perei erdőségekben.

Beütött neki. Schalkász esztergomi derék mézszárosmester — mint nekünk írják — burokban született. Erre enged legalább következtetni a szerencséje. Schalkász mester ugyanis addig ütögette főbe a szarvasmarhákat, még egyszer neki is beütött. Május 1-sői huzáson 150,000 fortos fönyereményt nyert.

Eső és villámütés. Zilahi levelezőnk írja, hogy három hó után végre egy kis jó eső üdítette fel a tikkasztó levegőt. Május 1-től az eső zivataros záporrá változott, s a czigányi határban a villám felgyújtott

néhány kazal szalmát. Mind az az eső, a mi esett, azért kevés a kiszáradt földnek, mert másnap már nyoma sem volt a víznek. A gyümölcsfák nagy reménnyel biztatnak, de a szárazság miatt az ártalmas férgek igen elszaporodtak. A marha ára csökkent 20—25%-al, míg a gabona ára némileg emelkedett. — Nagy-Bajomban is leütött a villám, s egy jó módu gazga kocsisát és lovait a mezőn agyonváltotta.

A szegedi színház leégésének okát alighanem kiderítették. Most kitűnt, hogy a színházban a múlt télen erős kéménytűz volt. Erről csak a főkapitányságnak és színházi köröknek volt tudomása, a nagy közönség előtt titkolták. A zsinórpádlás közvetlen szomszédságában ugyanis tűzveszélyes kémény volt, szelelő lyukakkal; ezeket akkoriban be is tömték, de most a leégés után az ajtók nyitott üregeket képeznek. A törvényszék a helyszínén e körülmény folytán szakértői szemlét rendelt el.

Tűz és emberhalál. Borzasztó tűz dühöngött, mint nekünk írják, m. hó hó 27-én Kravja szepesmegei községben. Elégett 46 ház összes melléképületeivel együtt. De emberélet is vészett oda; hét ember lelte halálát a lángokban. Ezen kívül állatokban is nagy a kár, mert vagy 50 tehenpusztult el a nagy tűzben. A házak fából voltak építve s földig leégtek. Mentősről szó sem lehetett.

Végzetes fogadás. Érsekújváron április 30-ikán szomorú eset történt. Egy ottani Klumcssek Péter nevű munkás három deciliter pálinkába fogadott társaival, hogy a berobogó villámvonat előtt 10 méternyi távolságban keresztül fut a sineken. Klumcssek a vakmerő kísérletet meg is tette, de a mozdony úgy félrelökte egy váltóhoz, hogy eszméletlenül terült el. Három órával később az előhívott városi orvos már csak a halált konstatahlhatta. A könnyelmű fogadásnak áldozatát özvegy és öt gyermek siratja.

Mennyit nő a nap májusban? Május 1-én a nap 4 óra 46 perczkor kelt és 7 óra 9 perczkor nyugodott le, tehát a nap hossza 14 óra 23 percz volt, 31-én a nap 4 óra 9 perczkor és 7 óra 56 perczkor nyug-

szik le, tehát a nap hossza 15 óra 37 percz lesz. E szerint a nap május hóban 1 óra 14 perczével nő. viszont az éjszaka, mely elsején 9 óra 37 perczig tartott, 31-én pedig csak 8 óra 23 perczre terjed, ugyanannyival fogy.

Irodalom.

A »Gondfűző« 32. számának tartalma: »Az új főispán,« regény, Tolnai Lajostól, folyt.; »Az erdőben« költemény Petri Móról, fölolvastatt a Petőfi társaság ülésén; »Barátság a sirig« elbeszélés, írta Balázs Sándor; »A végzet,« regény, Margitay Dezsőtől folytatás; »Székely támad, székely bánja,« történeti regény P. Szatmáry Károlytól folyt.; »A gránátköves asszony,« Marlitt E. legújabb regénye, fordította Martonffy Frigyes. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma, u. m.: A magyar gazdasszony, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő »Gondfűző« előfizetési ára: negyedévre 1 frt. 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendők: Budapest. VII. ker., Dobutca 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, mely körül hazánk legkiválóbb írói csoportosultak.

»Budapest a kiállítás alatt.« Ily című munkát küldött be hozzánk a Dobrowsky és Franke fővárosi könyvkereskedő cég. A Dobrowsky és Franke által az országos kiállítási bizottság támogatása mellett kiadott és Gelléri Mór által több jeles író közreműködése mellett ügyesen szerkesztett e fővárosi kalauz minden látogatóra nézve nélkülözhetlen kézi könyvet képez, melyet előre megszerezve és figyelmesen átlapozgatva, mindenki bizonyos tájékozottsággal mehet a fővárosba és kiállításba. A mű a Baedeker-féle és a leiró könyvek előnyeit egyesíti magában, amennyiben a legszükségesebb tájékozást nyújtja a fővárosba érkezőknek az utazásra, és az elszállásolásra nézve; közli a hordárok és bérkocsik tarifáit, a társaskocsik, a közuti vasut, a helyi hajók, a csavargözösök menetrendjét és szállítási díjait; ki-

meríti minélz, a mit a posta, távirda, telefon, színházak, mulatóhelyek, vendéglők, sörházak, kávéházak, cukrászdák, fürdők, a sport, a tudományos és közintézetek, közhivatalok, a rendőrség, a fővárosi és országos hatóságok, és közhasznú intézetek, egyletek stb. iránti tájékozás szempontjából tudni kell. Szóval kalauz és tájékozló e könyv minden látogatónak. Időfelosztási javaslatában tájékoztatást nyújt a főváros és a kiállítás megtekintésére szánt idő legezelszerűbb beosztására nézve. Körséta a fővárosban című fejezetében számos gyönyörű illusztráció kíséretében elvezet bennünket a mű a főváros minden nevezetes és megtekintésre méltó közintézetéhez és középületéhez, e főváros környékén a közelben és a távolban eszközölhető kirándulásoknak szentel kiváló figyelmet, végre egy függelékben a kiállításról igen praktikus javaslatot tesz a kiállítás miként való látogatására nézve is. A főváros nevezetesebb pontjait 48, a kiállítás legkiválóbb épületeit 6 művészi kiviteli képben ismerteti, végre tartalmazza a fővárosnak nagyterjedelmű, nyolcz színnyomatban díszesen kiállított, pontos térképét és a kiállításnak ugyanily kiviteli kisebb helyzetrajzát, a kiállítási épületek felsorolásával. A főváros térképének magyarázatául szolgál a főváros utcait és tereit tartalmazó fejezet, melyből bárki a legkönnyebben tájékozhatja magát a főváros bármely pontjára kíváncsi is menni. A könyv ára csak hatvan krajczár, 65 krajczár előleges beküldése mellett a kiadó cég (Budapest, egyetem-utca 2.) a művet bérmentve küldi meg a megrendelőknek. A legmelegebben ajánljuk e mű előleges megszerzését a fővárosba ránduló közönségnek.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 május hó 7-én.

Román papirpénz	à 20 frankos	8.75 vétel	8.77 eladás.
ezüstpénz	à 20	8.65	8.70
Napoleon d'or (aranypénz)		9.83	9.86
Török lira		11.19	11.24
Orosz imperial		10.12	10.16
Arany		5.78	5.82
Orosz papirrubel		120.—	121.—

Felelős szerkesztő: Sztérenyi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 4253/1885.

Brassó megye alispánjától.

Hirdetmény.

Brassó megyének 1884. évi zárszámadásai felülvizsgálatván és f. hó 1-én tartott állandó választmányi gyűlésben tárgyalatván, az 1870. évi XLII. t. cz. 14. §-a értelmében mai naptól kezdve 15 napon át közszemlére tettettek ki; mi is oly hozzáadással hozatik köz tudomásra, hogy a számadások, valamint az állandó választmány véleménye a fentemlített időszak alatt a hivatalos órákban a megye kiadóhivatalánál betekintheők.

Brassó, 1885. évi május hó 1-én.

Roll Gyula,
kir. tan. alispán.

Szám 188/1884. tlvk.

Árverési hirdetmény kivonata.

A hosszuaszoí kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Bruckner Vilmos ügyvéd által képviselt Riemner János végrehajthatónak, kis-ekemezői Schneider István hagyatéka és Schneider Istvánné sz. Schuster Zsuzsanna végrehajtást szenvedők elleni 566 frt 68 kr. és járuléai és hivatalból csatlakoztatott nagy-szebeni földhitelintézet végrehajthatónak 33 frt 20 kr. és járuléai iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoí kir. járásbíróság területén fekvő Kis-Ekemező község 7. számú telek-jegyzőkönyvben 4 + 1, 2, 6—8, 12—15, 18. és 20—22. helyrajzi számok alatt foglalt és Schneider István és neje szül. Schuster Zsuzsanna tulajdonául felvett s összesen 702 frt 50 kr-ra becsült ingatlanokra az egyenként kitett becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1885. évi június hó 20-ik napján d. e. 9 órakor K.-Ekemező község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk-

42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törv.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszon, 1885. márcz. 23.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság:
(110) 1-1

Kelemen,
kir. jbiró.

379 1885. szám.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium a 1885. évi április hó 30-án kelt 175. számú rendeletével a torda-nagyszeben-brassói államút 225—226. klm. szakaszán lévő 405. számú sárkányi hid helyreállítását 14562 frt 63 kr. összeg erejéig engedélyezte, melyből a folyó évben csak 8500 forint leend kifizetve.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1885. évi május hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára a fogarasmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kikutított nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben ékezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1885. május 4-én.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

Sampek,

kir. főmérnök.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Hirdetés.

Brassó megyében az u. n. hét-falusi erdők id. kezelő-bizottságának kerületében két I. oszt. erdőőri állomás 350 frt. fizetéssel, 35 frt. lakpénzzel, 30 frt ruhaátalánnyal és 20 ürméter tövön kiszolgáltatandó fialletményenyl; továbbá egy II. oszt. erdőőri állomás 250 frt. évi fizetés, 25 frt. lakpénzzel, 30 frt ruhaátalány s 10 szekér tövön kiszolgáltatandó feküfa-illetményenyl — betöltendő.

Kellékek: feddhetlen élet, ép, erős testalkat, jó látó és halló szervezet, az írás- és olvasásban tökéletes jártasság s az I. osztályuaknál az erdőőri szakvizsga sikeres letétele.

Szabályszerűen bélyegzett kérvények folyó évi június 1-éig benyújtandók a hosszufalusi erdőkezelő bizottsághoz.

Hosszufalu, 1885. ápril 7-én.

Szinik Gábor,
elnök főerdész.

(105) 2—2

Kiadó szállások.

Bolonyában, mester-utca 333. szám alatt emeleti és földszinti kisebb-nagyobb szállások kiadók és azonnal elfoglalhatók.
(107) 2—12

Szám 16/1885.

Hirdetmény.

Alólírt vagyonkezelő bizottság a Brassó-belvárosi, Szentháromszágról címzett gör.-kel. egyház tulajdonát képező, Almásmező és Felső-Szombatfalva községekben fekvő két malmot újból felépíttetni szándékozik. — Az almásmezői malomra nézve a költségek 863 frt 16 kr., a felső-szombatfalvi malomra nézve pedig 1065 frt. 68 krral vannak megállapítva.

Vállalkozók a 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatukat f. évi május hó 20-án délutáni 11 óráig a Brassóban, Ló-piacz 34. hsz. alatt levő irodában a kiküldött albizottságnak átadhatják, mely alkalommal az árlejtés megtartatik.

A tervek, költségelőirányzatok és a feltételek a bizottság jegyzője árvaszéki ülnök Munteanu I. Jordán urnál betekintheők.

A brassói belvárosi Szentháromszágról címzett gör.-kel. egyház vagyonkezelő bizottságának 1885. évi április hó 30-án tartott üléséből.

Gr. Bethlen András s. k.

(111) 1—3 főispán, miniszt. biztos.

— A legjobb borderítő szer. —

Egy ismert balatonvidéki borkereskedő feltalálta azon borderítő szert, mely a legtöröttebb és legzavarosabb bort is 3 nap alatt kristályfénnyessé teszi, a nélkül, hogy a borban utóíz vagy butellázásnál a legcsekélyebb csapadékot hagyná az üvegben. — Ezen szer több pinczében használtatott s nagyobb vendéglőkben is két év óta a legnagyobb sikerrel használják.

[83] 4 12

5¹⁰-es palack ára 2 frt. 30 kr.

Minden üveg használati utasítással küldetik.

Megrendelhető: Budapest a „Munkatárs” kiadóhivatala útján:

IV. ker. Lipot-utca 6. szám, I. emelet 12. ajtó.